

PLAN VAN AANPAK ÉÉN TEGEN EENZAAMHEID

1. CONTEXT EN AANLEIDING

1.1 Context

In 2019 heeft de Coalitie Erbij Almelo een beleidsplan geschreven voor de periode 2019-2022: "Kom erbij en doe mee: Samen tegen eenzaamheid". Het doel van dit plan was tweeledig:

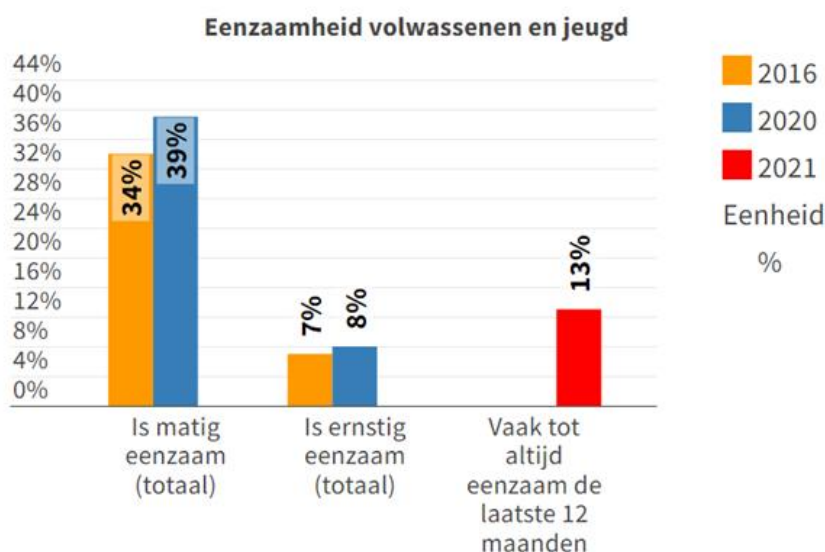
1. Het signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid;
2. Het doorbreken en duurzaam aanpakken van eenzaamheid.

De lokale coalitie werd door het Ministerie van VWS ondersteund via de inzet van een adviseur.

De afgelopen jaren hebben de partners hard gewerkt aan het vergroten van kennis over eenzaamheid, het uit hun isolement halen van eenzame inwoners, het vergroten van de bekendheid van het aanbod voor deze doelgroep bij professionals en het uitbreiden en versterken van het netwerk van partners dat zich hier hard voor maakt.

Deze coalitie heeft de afgelopen jaren vol passie gewerkt en al veel bereikt. Er zijn – ook in coronatijd - talloze ontmoetingsdagen georganiseerd voor inwoners, er is een telefonisch meldpunt eenzaamheid opgericht en sinds september 2022 draait KomErbij radio, 1x per maand op de woensdagavond. Professionals zijn benaderd met signaalkaarten en met enige regelmaat is aandacht gevraagd voor eenzaamheid en het doorverwijzen van eenzame inwoners naar de daarvoor beschikbare voorzieningen. De samenwerking binnen de coalitie is hechter geworden, partijen weten elkaar beter te vinden en begrijpen elkaars cultuur en toegevoegde waarde beter.

Maar daarmee zijn we er nog niet. Almelo kent in 2021 zo'n 14.500 (19,8%) inwoners die ouder zijn dan 65 jaar, waar dat in 2014 nog zo'n 12.750 (17,6%) was. Bij een toename van het aantal ouderen en een verdere toename van het aantal eenpersoonshuishoudens is het risico groot dat eenzaamheidsproblematiek toeneemt. Wat betreft eenzaamheid is onze uitgangspositie te vinden in figuur 4. Voor volwassenen is de trend te zien voor matig en voor ernstig eenzaam. In de gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen geeft in 2020 van de respondenten 39% aan zich matig eenzaam te voelen en 8% ernstig eenzaam, waar dat in 2016 nog 34% respectievelijk 7% was. Voor onze jeugd is in 2021 voor het eerst gemeten of ze zich vaak tot altijd eenzaam hebben gevoeld de afgelopen maanden. 13% van onze jeugd geeft daarin aan zich vaak tot altijd eenzaam te voelen.

Bron: Gezondheidsmonitor VO, Gezondheidsmonitor Jeugd

We komen uit een moeilijke periode waarin corona ons meer dan ooit isoleerde van elkaar. In lockdowns konden we elkaar niet opzoeken. We zagen elkaar op beeldschermen of op anderhalve meter afstand. Het werkte gevoelens van eenzaamheid in de hand. En nu corona minder een rol speelt, komen daar andere opgaven voor in de plaats. De toenemende inflatie en hoge energierekening leiden tot financiële zorgen en zelfs armoede, Het zorgt ervoor dat mensen het moeilijk hebben, zich terugtrekken, afhaken, en geïsoleerd raken van hun omgeving en samenleving. Het leidt tot eenzaamheid. Daarom is het juist nu belangrijk dat we er voor elkaar zijn.

Het actieplan Eén tegen eenzaamheid gaat dus door. Omdat de urgentie van de opgave in de tijd waarin we leven groot is en alleen maar groter wordt. Omdat de bereidheid tot actie hoog is. En omdat we het hebben over een groot maatschappelijk probleem, dat we niet zomaar in een paar jaar tijd opgelost hebben.

1.2 Aanleiding

Programmabegroting 2023 Almelo

De gemeente Almelo wil bouwen aan kansen voor iedereen. Iedereen moet kunnen meedoen en zich veilig en geaccepteerd voelen in Almelo. Het tegengaan van eenzaamheid is in de programmabegroting benoemd als één van de speerpunten voor de komende vier jaar.

Programmaplan Sociaal en Vitaal

In het programmaplan Sociaal en Vitaal is het voorkomen van eenzaamheid opgenomen als 1 van de doelstellingen. Met als belofte in de begroting voor 2023 dat we hiervoor, samen met KomErbij Almelo, een actieplan ontwikkelen en implementeren.

Landelijke ontwikkelingen

Landelijk Actieprogramma 2022-2025 één tegen eenzaamheid, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Ook op landelijk niveau is er aandacht voor het thema eenzaamheid. Zo is staatssecretaris Van Ooijen in 2022 gestart met een meerjarige vervolgaanpak eenzaamheid. Waar het programma zich in de vorige kabinetsperiode richtte op eenzaamheid onder ouderen, gaat het in de vervolgaanpak 2022 - 2025 om eenzaamheid in het algemeen. Met daarin 3 actielijnen:

1. Meer bewustwording in de samenleving over eenzaamheid;
2. Meer maatschappelijk initiatief tegen eenzaamheid;
3. In alle gemeenten een lokale aanpak tegen eenzaamheid.

Het Rijk stelt hiervoor jaarlijks 10 miljoen beschikbaar voor wetenschappelijk onderzoek - zodat we beter begrijpen wat tegen eenzaamheid werkt – en voor landelijke campagnes die het taboe moeten doorbreken en oproepen om naar elkaar om te kijken. Daarnaast stelt het Rijk middelen beschikbaar aan gemeenten via de Specifieke Uitkering SPUK) die hoort bij het GALA.

Gala en Brede SPUK-uitkering voor de thema's Gezondheid en Sport

In het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) hebben Rijk, gemeenten en verzekeraars afspraken gemaakt over hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. De doelstellingen uit het landelijke actieprogramma één tegen eenzaamheid maken hier ook onderdeel van uit.

Om de afspraken uit het GALA te kunnen realiseren is een brede SPUK beschikbaar voor de jaren 2023 - 2026. Via deze brede SPUK-uitkering worden middelen voor meerdere thema's, waaronder eenzaamheid, beschikbaar gesteld. Met als randvoorwaarde bij het thema eenzaamheid dat gemeenten samen met of in lokale coalities tegen eenzaamheid werken aan de 3 actielijnen uit het landelijke programma.

Evaluatie vorig lokaal actieplan KomErbij

In de periode 2019-2022 hebben we ook actief gewerkt aan het bestrijden van eenzaamheid. In het actieplan dat we destijds hebben geschreven hadden we ons als doelen gesteld om:

- *Een brede coalitie tegen eenzaamheid te realiseren; dit is gerealiseerd.* De harde kern van de coalitie bestaat uit: ThuisTeam Twente, TMZ, Humanitas Twente, Dementievriendelijk Twente, Avedan, Never 2be alone, Stichting de Klup Twente, Leger des Heils, Mens door Mens en Gemeente Almelo. Overige coalitieleden worden door middel van een nieuwsbrief op de hoogte gehouden. Dit betreft: Zonnebloem, Mantelzorg Almelo, Ontplooi, Alzheimer Nederland/trefpunt, COSBO, Heracles Almelo, Stichting

Zinderen, Rabobank, Stadbank, Soroptimistenclub Almelo, Almelo Voor Elkaar, Oud geleerd jong gedaan, Plus supermarkt van Limbeek, Stichting Ieder Kind een Sint, Twentse foto site, ZorgAccent en thuisbegeleiding Almelo, Carinth Reggeland, Zorg@baas.one, Beter Wonen, woningstichting St. Joseph, Beweeg en zo, WZC Friso, Stichting Present.

- *Het bevorderen van samenwerking en afstemming van interventies en activiteiten;* dit hebben we gerealiseerd. Alle deelnemende partners in de coalitie prijzen de onderlinge samenwerking en het gegroeide onderlinge vertrouwen. De huidige coalitie is een actieve, brede coalitie. Er zit veel commitment en gedrevenheid bij de partners.
- *Een pilot te draaien om de ketenaanpak te ontwikkelen van signaleren naar aanpak van eenzaamheid, de werkzame elementen te verzamelen en later uit te rollen naar andere wijken;* We hebben o.a. in voorjaar 2019 een brede avond georganiseerd voor vele – voor de hand liggende en minder voor de hand liggende - partijen die een rol kunnen spelen in het signaleren van eenzaamheid en gesproken over hoe ze eenzaamheid kunnen signaleren en waar ze met die signalen terecht kunnen.
- *Het organiseren van voorlichting en scholing gericht op signaleren, bespreekbaar maken en het inzetten van de juiste interventies;* Dit hebben we gerealiseerd. Er is een training geschreven over het signaleren van eenzaamheid en die is in diverse wijken gegeven. Ook is bv in de wijk Ossenkoppelerhoek via het wijkplatform een avond georganiseerd voor bewoners. En we staan al jaren op de jaarlijkse COSBO-markt.
- *Het bevorderen dat eenzaamheid en dementie op het netvlies van de organisaties en de samenleving blijft;* Dit hebben we vormgegeven via een nieuwsbrief die ongeveer 4 keer per jaar is verschenen richting de aangesloten partners, door op elke bijeenkomst van het armoedepact aandacht te geven aan het onderwerp, via de communicatielijnen van de aangesloten partners en door regelmatig een stukje te plaatsen in het huis-aan-huisblad. Voor de inwoners zelf hebben we dit vorm gegeven via de ontmoetingsdagen en KomErbij radio.
- *Het organiseren van (nieuwe) activiteiten voor eenzamen;* We hebben verschillende activiteiten ontplooid: In coronatijd zijn we incidenteel begonnen met KomERbij radio, dat zetten we nu structureel door; elk jaar ontvangen vele mensen rond kersttijd een persoonlijke kaart van wethouder Van Mierlo; We organiseren zo'n 6 a 10 ontmoetingsdagen per jaar, zelfs in coronatijd, toen door met mensen naar buiten te gaan; en in de week tegen eenzaamheid organiseerden we diverse activiteiten.
- *Het verkennen van mogelijkheden voor het instellen van een lokaal meldpunt;* Sinds maart 2022 beschikt Almelo over een meldpunt Eenzaamheid. Wie zich zorgen maakt om iemand in Almelo die eenzaam is, kan voortaan hulp inschakelen. Bij het Meldpunt Eenzaamheid zit iemand klaar die kan adviseren en eventueel actie onderneemt. Medewerkers van de bij de coalitie KomErbij aangesloten partners pakken de melding vertrouwelijk op. In een persoonlijk gesprek wordt gekeken wat de beste oplossing is.

2. VISIE

Iedereen kan te maken krijgen met eenzaamheid: zelf of bij een naaste. Het gevoel van “erbij horen” en “ertoe doen” is voor ieder mens een basisbehoefte. En iedereen heeft zich wel eens tijdelijk eenzaam gevoeld. Het wordt problematisch als de eenzaamheid lange tijd aanhoudt, ernstig is of als mensen de vereenzaming zelf niet kunnen doorbreken. Eenzaamheid wordt dan soms meer dan alleen een naar gevoel, het kan dan ook leiden tot ernstige lichamelijke, psychische en financiële gevolgen. Uiteenlopende klachten als verslavingen, depressie, suïcide, zelfverwaarlozing, slaapproblemen, hartproblemen, stress en dementie komen vaker voor bij mensen die aangeven eenzaam te zijn. Eenzaamheid verhoogt zelfs de kans op vroegtijdig overlijden.

Een duurzame, preventieve aanpak van eenzaamheid werkt op drie niveaus:

- Inzetten op beschermende factoren bij mensen zonder bekende risicofactoren of eenzaamheidsgevoelens om te voorkomen dat zij risicofactoren ontwikkelen.
- Ondersteunen van mensen met risicofactoren voor het krijgen van eenzaamheidsgevoelens om te voorkomen dat zij vereenzamen.
- Voorkomen van verergering van de problematiek bij mensen die vereenzamen.

2. VISIE

Deze opgaven hebben wij vertaald naar de volgende visie:

Iedereen die zich eenzaam voelt, jong of oud, gunnen wij:

- **een connectie, ongeacht waar of met wie;**
- **die mensen raakt en waar mensen van opveren;**
- **en ze laat weten dat ze van waarde zijn en er toe te doen.**

3. DOELEN

3.1 Strategische Doelen

Wanneer iemand zich eenzaam voelt, dan ervaart iemand een gemis aan betekenisvolle sociale relaties, voelt iemand zich er niet bij horen of ertoe doen. Eenzaamheid heeft verschillende verschijningsvormen:

- Sociale eenzaamheid: dit is eenzaamheid die ontstaat door het ontbreken van contacten met mensen met wie je iets gemeenschappelijks deelt. Dit zit niet zozeer in de aantallen, als wel in gelijkwaardigheid in contact en interactie met mensen met dezelfde belangstelling;
- Emotionele eenzaamheid: dit is wanneer iemand een hechte intieme band mist.
- Existentiële eenzaamheid: dit gaat over zingevingsvragen: een gevoel geen verbinding te hebben met of je niet thuis te voelen in de samenleving.

Eenzaamheid kan geleidelijk ontstaan door een combinatie van ingrijpende gebeurtenissen en persoonlijke omstandigheden. Life-events - zoals een partner die overlijdt, een vriend die verhuist, kinderen die uit huis gaan, schulden, gepest worden, ziekte of chronische aandoeningen of het verborgen houden van de seksuele geaardheid of genderidentiteit - kunnen mensen makkelijk uit hun evenwicht brengen. En in relatie tot de persoonlijkheidskenmerken van iemand is een jeugdige of volwassen inwoner meer of minder in staat om daarmee om te gaan.

Er zijn factoren die de kans op eenzaamheid vergroten, Risicogroepen zijn onder meer mensen met een lage SES, met (een partner met) gezondheidsproblemen, met een niet-westerse migratieachtergrond en jongvolwassenen.

Tegelijkertijd is het verminderen van eenzaamheid een complexe opgave. Dat komt doordat de oorzaken van eenzaamheid diep in de haarvaten van onze samenleving zitten, ieder mens gaat anders om met eenzaamheid en er zijn geen pasklare oplossingen. We geloven dat de sleutel tot een oplossing ligt in samenwerking. Tussen gemeente, maatschappelijke organisaties, instellingen, burgers, burgerinitiatieven en bedrijven. Zo ontstaat een in de samenleving gewortelde aanpak die mensen met eenzaamheidsgevoelens bereikt en steunt. Familie, vrienden, burens, kennissen, vrijwilligers en hulpverleners zijn er voor elkaar. Waarin mensen het verschil maken door iemands eenzaamheid te zien, er voor iemand te zijn, het gesprek erover aan te gaan of een zetje te geven in de richting van hulp.

We bestrijden dit in een coalitie van verschillende organisaties. Maar niet alle organisaties die zich actief inzetten voor ouderen en eenzaamheid of die hierin een rol zouden kunnen spelen zijn aangesloten bij de coalitie. En niet altijd is men op de hoogte van elkaars activiteiten en interventies. Eenzaamheid wordt nog te weinig signaleerd, de kennis over het handelingsperspectief voor professionals en vrijwilligers is nog onvoldoende op niveau en er wordt nog te weinig doorverwezen naar het bestaande aanbod. Het lukt ons nog onvoldoende om in contact te komen met de eenzame jongeren en volwassenen die niet uit zichzelf al stappen onderneemt richting bijvoorbeeld een wijkkamer.

Vanuit deze constatering komen we tot de volgende strategische doel:

Onze jongeren en volwassen inwoners voelen zich minder eenzaam.

3.2 Operationele doelen, baten

De strategische doelen vertalen we naar de volgende operationele doelen:

1. Onze Almeloërs zijn zich meer bewust van eenzaamheid en weten waar ze terecht kunnen;
2. Professionals signaleren eenzaamheid, kennen het handelingsperspectief en handelen daar ook naar;
3. We kunnen de eenzame jongeren en volwassenen inwoners beter bereiken en helpen.

4. VERANDERSTRATEGIE

Om deze doelen te bereiken werken we volgens de volgende strategieën:

1. We werken aan alle onderdelen uit de ketenaanpak eenzaamheid:

2. We houden ons bestaande netwerk levend en bouwen het uit waar nodig. We doen het samen, niet organisatiegebonden, verbindend en niet denkend in hokjes van voorliggend en maatwerk.
3. We zetten de inwoner centraal en hebben oog voor zijn of haar behoefte. Mensen worden geactiveerd om het zelf op te pakken en geprikkeld hun talenten te onderzoeken. Onze deelnemers zijn onze ambassadeurs.
4. We haken, waar mogelijk, aan bij wat er al is (zoals bv landelijke campagnes) en leren van goede initiatieven om ons heen.
5. We zetten in op structurele activiteiten, waardoor een contact niet eenmalig blijft. Soms jagen we deze aan met incidentele acties, maar we laten het altijd vergezeld gaan met een uitnodiging voor een structurele activiteit.
6. We zijn er voor alle inwoners, jong of oud, met speciale aandacht voor de risicogroepen. We richten ons op mensen die zelfredzaam kunnen worden, waar een ontwikkelperspectief is. Onze aandacht gaat naar mensen die nog geen structurele hulp krijgen.
7. Wij zijn, daar waar nodig, een schakel naar professionals, we zijn niet de professional zelf.
8. We zetten in op verbinden: van professionals, sleutelfiguren binnen gemeenschappen, inwoners.
9. We gaan actief op zoek naar onze eenzame jongeren en volwassenen.

5. RESULTATEN EN INSPANNINGEN

1. **Onze Almeloërs zijn zich meer bewust van eenzaamheid en weten waar ze terecht kunnen.**

a) We ontwikkelen en starten in 2023 een meerjarige bewustwordingscampagne, die we gedurende de gehele looptijd actief en actueel houden. We doen dit vanuit de volgende aandachtspunten:

- richt zich op de eenzame inwoner, zijn of haar noabers en omgeving;
- richt zich op bewustwording en het activeren van omstanders;
- Niet eenmalig maar structureel;
- We haken aan op de landelijke campagne: “een klein gebaar kan het verschil maken”;

- We promoten continue ons meldpunt;
- We zijn extra intensief rondom en in de Week tegen Eenzaamheid;
- We benutten kleine aandachtsmomentjes: een boekenlegger in de bieb, ...;
- We gebruiken het kanaal van de huis-aan-huisbladen en de zorgkrant;
- We willen bewustwording bevorderen bij 'vindplaatsen'.

2. Professionals signaleren eenzaamheid, kennen het handelingsperspectief en handelen daar ook naar.

- b) We gaan in vanaf 2023 de website “De verbinding” inzetten als centraal portaal om:
- Alle huidige (aangesloten) partijen met profiel (+ activiteiten) op te plaatsen;
 - Coalitiebrede activiteiten op te vermelden;
 - De website KomErbij hierin op te nemen.
- c) We organiseren in 2023 en vervolgens jaarlijks een instructiemoment en/of masterclass voor professionals en overige stakeholders in het sociaal domein, zoals wijkzorg, apotheek, supermarkten, wijkverpleging, scholen, wijkcoaches, kapper enz.
- We actualiseren hiertoe onze training “hoe herken je eenzaamheid en wat kun je doen?”
 - We actualiseren onze signaalkaarten en reiken deze uit.
- d) We zoeken continue vanuit de inhoud actief de verbinding met andere thema’s;

3. We kunnen de eenzame jongeren en volwassen inwoners beter bereiken en helpen.

- e) We leggen gedurende de looptijd 2023-2026 herhaaldelijk actief contact met vindplekken voor eenzame mensen, zoals bv bij de thuiszorg, huisartsen, sleutelfiguren in de wijk, wijkplatforms e.d
- We zoeken nieuwe vindplaatsen, en kijken of het zinvol is om een incidentele of structurele activiteit richting deze vindplek op te zetten;
 - We kijken hierbij prioritair naar risicogroepen: mensen met een lage SES, (een partner met gezondheidsproblemen, een niet-westerse migratieachtergrond, ouderen, mantelzorgers, LHBTIQ+-ers, mensen die een laag besteedbaar inkomen hebben en jongeren.
- f) We werken in 2023 een pilot uit voor één wijk of buurt waarbij de ketenaanpak doorlopen wordt, brengen deze in 2023/2024 tot uitvoering, leren hiervan en herhalen dit de resterende jaren waar nuttig in andere wijken of buurten.
- De keuze voor een wijk of buurt maken we in overleg met de wijkregisseurs;
 - We werken voor alle 4 onderdelen van de ketenaanpak concreet uit wat er moet gebeuren en wie daar een rol in heeft en voeren met de betrokkenen uit;

- Als onderdeel hiervan gaan we een buurt in met onze ontmoetingsfiets.
- g) We organiseren in de periode 2023-2026 diverse kleine geluuksmomentjes voor onze eenzame jongeren en volwassen inwoners, die we tevens gebruiken om de mogelijkheden voor structureel contact onder de aandacht te brengen. We denken aan:
- Een brief of ansichtkaart aan alle inwoners;
 - Elk seizoen een “klein-maar-fijn-ontmoeting”: paaseitjes, gebak, vergeet-me-nietjes/bloembollen, kaartjes Heracles.
- h) We ontwikkelen in 2023 een ontmoetingsplaats op onze begraafplaats: we werken een projectvoorstel uit, implementeren dat en zorgen voor een structurele inbedding;
- i) We werven in 2023 vrijwilligers voor de Klets&KoffieCorner;
- j) We organiseren in 2023 10 ontmoetingsdagen en werken actief aan het vergroten van de opkomst op deze dagen;
- k) We realiseren in 2023 een duofiets voor gezamenlijk gebruik door diverse zorginstellingen.
- l) We zetten bestaande activiteiten van de partners voort, waaronder o.a.:
- het ontmoetingsplein, waar een vrijwilliger elke eerste vrijdag van de maand in gesprek gaat met mensen die daar behoefte aan hebben;

- de verschillende wijkkamers en diverse inlopen;
- de etentjes in de huiskamer Bij't Boshardt;
- Radio KomErbij
- Welzijn op recept en/of sam sam;

en breiden dit de komende jaren vraaggericht verder uit, waarbij we kijken naar de wensen van de deelnemers.

Vervolgstappen die we interessant vinden, nader willen doordenken en waar nuttig en mogelijk de komende jaren ook nog willen realiseren zijn:

1. Onze Almeloërs zijn zich meer bewust van eenzaamheid en weten waar ze terecht kunnen.

--/--

2. Professionals signaleren eenzaamheid, kennen het handelingsperspectief en handelen daar ook naar.

- m) We maken een groepsapp aan voor vrijwilligers; om hun hart te luchten, elkaar te inspireren met stellingen of gespreksleidraden of activiteiten
- n) We creëren een gezamenlijke werkplek op sharepoint waar we materialen met elkaar delen

3. We kunnen de eenzame jongeren en volwassen inwoners beter bereiken en helpen.

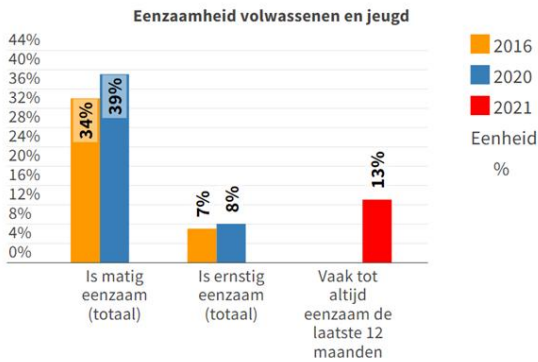
- o) We gaan de behoefteknoop van IMEAN uitrollen nadat we het vrijwilligersnetwerk dat hierbij hoort georganiseerd hebben
- p) We benaderen het (voor)onderwijs om kinderen en ouderen in contact te brengen (gluren bij de burens):
 - Via een maatschappelijk stage
 - Of koekjes bakken met de BSO
- q) We denken na over hoe we voor de hand en minder voor de hand liggende vindplaatsen nog meer kunnen benutten, zoals bv: markt, supermarkt (o.a. klets-kassa's), kerken, apotheek, woningbouwverenigingen, fysio, scholen, lokale sport- en hobbyclubs, hulpverleners, huisartsen, bieb, bank, kringloopwinkel, thuiszorgorganisaties, bezwaarmakers bij gemeente, in verpleeghuizen aandacht voor de partners, bij mensen op huisbezoek.
- r) We oriënteren ons op de mogelijkheden om eenzaamheid en cultuur te verbinden
- s) We moedigen maatschappelijke initiatieven aan en ondersteunen die waar nodig en mogelijk
- t) We leren van de kennis die over de aanpak van eenzaamheid wordt opgedaan uit onderzoeken, bijvoorbeeld vanuit het thematische onderzoeksprogramma eenzaamheid van de Nationale Wetenschapsagenda.
- u) We leren van andere gemeenten en pakken die, waar passend en mogelijk, over, zoals bv:
 - Vier het leven: aanbod van culturele activiteiten voor ouderen (65+) die niet graag alleen op stap gaan. Zij worden thuis opgehaald door een gastheer of gastvrouw en na afloop van het gezamenlijke uitje weer thuisgebracht.
 - Vrijwillige huisbezoeker: herstellen zelfredzaamheid en welbevinden
 - Bezoekdienst weduwen en weduwnaars: ervaringsdeskundige vrijwilliger gaat 1 a 2 keer per maand bij iemand langs die 3 tot 6 maanden geleden een partner verloren heeft
 - Psychiatriemaatje en buurtmaatje voor mensen met sociale problemen
 - OPOEH: ouderen passen op een huisdier
 - Cursussen: grip en glans, vrienden maken kun je leren, vriendschapscursus
 - ABCDate: contactbemiddeling 18+-ers met verstandelijke beperking
 - Beweegtuin
 - Food for good: vrijwilligers en deelnemers werken samen aan een moestuin: verbouwen en verkopen; ook geschikt voor mensen met dementie
 - IVN Grijs groen en gelukkig
 - Danspaleis: disco voor ouderen
 - Roze ouderen salon: voor LHBTIQ+-ers en buurtbewoners
 - Vriendschapskring: eens per 2 weken uitje o.l.v. vrijwilliger
 - Beauty verwenmiddag
 - Buddyzorg

6. MONITORING EN BESTURING

Wat betreft eenzaamheid is onze uitgangspositie te vinden in figuur 1. Voor volwassenen is de trend te zien voor matig en voor ernstig eenzaam. Dit cijfer, dat tijdens deze actieplanperiode alleen in 2024 nogmaals gemeten wordt, hebben we vooral opgenomen om een beeld te schetsen van de opgave.

Voor onze jeugd is in 2021 voor het eerst gemeten of ze zich vaak tot altijd eenzaam hebben gevoeld de afgelopen maanden. Dit cijfer wordt gedurende de actieplanperiode eens per 2 jaar gemeten.

Het is onze ambitie om een dalende trend in gang te zetten.

Bron: Gezondheidsmonitor VO, Gezondheidsmonitor Jeugd

figuur 1: % eenzaamheid volwassenen en jeugd

Operationele cijfers

Om inzicht te geven in de aantallen mensen die we bereiken geven we inzicht in onderstaande resultaten.

	Startwaarde 2023	Bron
Aantal deelnemers bij ontmoetingsplekken ¹	10.240	KomErbij, Avedan

1] betref de deelnemers aan de ontmoetingsdagen van KomErbij, Never2beAlone, wijkkamers

7. ORGANISATIE, RAPPORTAGE, BESLUITVORMING EN INFORMATIEVOORZIENING

7.1 Organisatie

De kernpartners in de coalitie zijn: Thuissteam Twente, TMZ, Humanitas Twente, Dementievriendelijk Twente, Avedan, Never 2be alone, Stichting de Klup Twente, Leger des Heils, Mens door Mens en Gemeente Almelo. Vanuit hen wordt een voorzitter geleverd.

De projectleider/regisseur wordt ook onder 1 van deze partners gehangen. Aansturing gebeurt door de coalitie.

Er wordt nagedacht hoe structureel overleg of structurele communicatie met de brede coalitiepartners kan worden ingericht.

We maken gebruik van de kennis en kunde van de ondersteuning die geboden wordt vanuit het ministerie. Zij leveren: praktische handreikingen, cijfers op wijkniveau, masterclasses, onderzoekspublicaties, draaiboeken en goede voorbeelden.

7.2 Rapportages en besluitvorming

Jaarlijks wordt aan de gemeente gerapporteerd over de gevoerde acties, de bereikte resultaten en de in de monitoring gevraagde aantallen.

8. COMMUNICATIE

Onder doelstelling 1 werken we een meerjarige bewustwordingscampagne uit.

9. RISICO'S

- Het werken vanuit een coalitie is enerzijds verrijkend, maar herbergt ook het gevaar dat het trekkerschap onduidelijk is en de voortgang van de acties in gevaar komt; we hebben duidelijke afspraken gemaakt onder het kopje "organisatie" wie welke rol heeft;
- De passie van de coalitiepartners is enorm; het aantal beschikbare uren om hieraan te besteden niet. We moeten wijs kiezen wanneer we op welke acties inzetten en het ons gunnen een projectleider/regisseur aan te stellen.
- Het uitgangspunt dat we willen aansluiten bij de behoefte van de inwoner kan haaks staan op de mogelijkheden die we hebben om hieraan tegemoet te komen. Het is niet mogelijk om individueel maatwerk te leveren, de grens van wat we kunnen leveren zit in een groepsaanbod.

10. MIDDELEN

In de brede specifieke uitkering gezondheid worden middelen beschikbaar gesteld voor dit thema. Met als randvoorwaarde dat de gemeente samenwerkt met of deelneemt aan lokale coalities tegen eenzaamheid en daarbij de doelen nastreeft die zijn verwoord in het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid. Concreet gaat het om de volgende bedragen:

2023 → 49.654

2024 → 49.654

2025 → 39.723

Het actieplan "Een tegen eenzaamheid" geeft nog mee dat dit bedoeld is voor een kartrekker die de lokale ondernemers, vrijwilligers en bewoners met elkaar verbindt.